

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid: Måndagen den 10 juni 2019 kl. 13:00-14.20

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Beslutande: Charlotta Westerlund (S), ordförande
Solveig Granberg (C), 1:e vice ordförande
Ari Leinonen (S) (tjg. ers.)
Agnes Blom Bringlöv (S)
Madelene Nord (M)
Gudrun Nordborg (V)
Carinne Sjöberg (L)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Solveig Granberg

Sekreterare: ..... §§ 33-41
Olov Häggström

Ordförande: .....
Charlotta Westerlund

Justerare: .....
Solveig Granberg

BEVIS**Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ: Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum: 2019-06-10

Anslaget har satts upp: 2019-06-17

Anslaget tas ner: 2019-07-09
Förvaringsplats: kommunledningsstaben

Underskrift:

 .....
Olov Häggström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Alice Nikmanesh (MP)

Fredrik Rönn (C)

Tjänstemän

Linda Gustafsson, övergripande planering

Annika Dalén, övergripande planering

§ 33

Diarienum: KS-2019/00370

Remiss: Lokala miljömål**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

att lämna följande yttrande

Ärendebeskrivning

2008 ställde sig Umeå kommun bakom de nationella miljömålen och antog ett antal lokala miljömål som komplement. Sedan dess har nya strategier och målsättningar både på lokal och global nivå tillkommit som strävar mot hållbar utveckling och uppfyllelse av miljömålen.

Mot bakgrund av detta har ett förslag till nya lokala miljömål för Umeå tagits fram. Målen är tänkt att ersätta de lokala miljömålen som antogs av kommunfullmäktige och syftar till att konkretisera den ekologiska hållbarheten i kommunens vision.

För att nå målsättningarna ska de lokala miljömålen beaktas och vara vägledande för kommunens verksamheter och bolag, och för alla som verkar i Umeå.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet ser positivt på att nya lokala miljömål för Umeå tas fram. De föreslagna målen har en tydlig struktur och kopplingar till relevanta övergripande mål och strategier på nationell och internationell nivå, framför allt de nationella miljömålen och de globala målen i Agenda 2030.

Jämställdhetsutskottet noterar dock att sex av de globala målen, däribland mål 5 jämställdhet, saknas i det föreslagna dokumentet och vill framhålla att dessa mål formuleras i Agenda 2030 som integrerade och odelbara. Inget mål kan nås på bekostnad av ett annat – och framgång krävs inom

alla områden för att målen som helhet ska kunna uppnås. Utskottet har förståelse för att vissa av de globala målen har en tydligare och mer direkt koppling till miljömålets fem fokusområden men önskar ändå att de sex mål som nu lämnats utanför kan tas med som horisontellt övergripande mål att förhålla sig till.

Jämställdhetsutskottet ser att Umeå kommun har alla förutsättningar att vara en föregångare i att adressera ojämställdhetsfrågor i relation till de utmaningar som presenteras i de föreslagna miljömålen och skapa verktyg för att hitta konkreta lösningar som leder oss mot ett jämställt och hållbart samhälle för alla. Här är analysmetoden Det könade landskapet en grund att utgå ifrån.

Tydligast finns kopplingarna till jämställdhetsperspektivet i de två fokusområdena God bebyggd miljö och Klimat. När det gäller målet hållbart resande (fokusområde God bebyggd miljö) visar den senaste resvaneundersökningen (2014) att kvinnors resor sker till större del med hållbara trafikslag än mäns. Detta är viktig kunskap till grund för utformningen av åtgärder för att uppnå målet mer hållbart resande. På samma sätt visar även konsumtionsvaneundersökningen för Umeå kommun (2018) att kvinnors konsumtionsbaserade utsläpp ligger något lägre än mäns, vilket har bäring på målet fosilfritt Umeå (fokusområde Klimat).

Beslutsunderlag

Remiss: Umeås lokala miljömål 2019

Missiv Umeås lokala miljömål 2019

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Elin Lindqvist: elin.lindqvist@umea.se märkt med KS-2019/00214

§ 34

Diarienum: KS-2019/00295

Strategi för extern kommunikation**Beslut**

Jämställdhetsutskottet beslutar

att lämna yttrande enligt tjänsteskrivelsen med tillägg att rekommendera ytterligare referenser

Ärendebeskrivning

Kommunens kommunikationsstrategi är ett stöd för att förverkliga mål som har beslutats av kommunfullmäktige. Kommunikationsstrategin ska utgöra grunden när verksamheterna utformar sin egen kommunikation.

Den är en övergripande kommunikationsstrategi för extern kommunikation för organisationen Umeå kommun, inte för plats- eller destinationsmarknadsföring.

Kommunikationsstrategin ska revideras i samband med varje ny mandatperiod.

Jämställdhetsutskottets yttrande

I inledningen till kommunikationsstrategin hänvisas till att det finns ytterligare stöd inom kommunikationsområdet utöver strategin, i form av rutiner, riktlinjer, checklistor, instruktioner, verktyg och tillämpningar i Dokument- och kvalitetsstyrning (DOK) och på intranätet. Ett sådant stöd är *Checklista jämlik kommunikation i text och bild*, antagen 2015-03-20. I checklistan finns att läsa bland annat:

Välj ord med ambitionen att uttrycka dig så jämlikt och inkluderande som möjligt. Skriv till exempel: invånare i stället för medborgare

Jämställdhetsutskottet noterar att den föreslagna kommunikationsstrategin konsekvent använder ordet medborgare, vilket strider mot rekommendationerna i den checklista kommunikationsenheten själva tagit fram. Jämställdhetsutskottet önskar att benämningar som kan upplevas som exkluderande och begränsande byts ut i kommunikationsstrategin, i synnerhet ordet *medborgare* mot *invånare*.

Kommunikationsstrategins mål är att stötta kommunfullmäktiges långsiktiga fastställda mål. Ett av dessa tre är jämställdhetsmålet *Umeå kommun ska skapa förutsättningar för att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv*. Jämställdhet är alltså högt prioriterat av kommunfullmäktige, vilket bör reflekteras tydligare i kommunikationsstrategin. Då hela strategin syftar till att stötta dessa mål bör en viktig utgångspunkt att förhålla sig till vara frågeställningen:

- *På vilket sätt bidrar denna kommunikationsinsats till att skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv?*

För att kommunikationsstrategin ska vara användbar för sitt syfte, att vara ett stöd för att förverkliga mål som har beslutats av kommunfullmäktige och utgöra grunden när verksamheterna utformar sin egen kommunikation, är det viktigt att det finns tydliga hänvisningar till det ytterligare stöd som finns. Under rubriken *jämställdhet, mångfald, tillgänglighet och hållbarhet* bör en hänvisning finnas till specifika stöddokument som till exempel *Checklista jämlik kommunikation i text och bild*. Jämställdhetsutskottet rekommenderar även att lägga till ytterligare referenser kring jämställdhet i kommunikation, såsom "*Jämställt språk - En handbok i att skriva och tala jämställt*" av Karin Milles, "*Att göra verklighet - Teoretiska redskap för normkritisk, inkluderande och jämställd kommunikation*" från Nationella Sekretariatet för Genusforskning, samt "*Bilder som förändrar världen*" av Tomas 'Genusfotografen' Gunnarsson i samarbete med Gävle kommun.

På samma sätt bör det, till exempel, under rubriken *Sociala medier* finnas en hänvisning till informationssidan om sociala medier på intranätet, för att texten i kommunikationsstrategin inte enbart ska bli en översiktlig

beskrivning av vad sociala medier är. Även om kommunikationsstrategin är ett övergripande dokument och därför inte kan vara för detaljerad, blir dess användbarhet begränsad om det inte finns tydliga och konkreta hänvisningar till det ytterligare stöd inom kommunikationsområdet utöver strategin, som nämns i strategins inledning.

Beslutsunderlag

Strategi för extern kommunikation

Missiv Strategi för extern kommunikation

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Yttrandet skickas till ksdiarium@umea.se senast **2019-09-05** (ange KS-2019/00295 i ämnesraden).

§ 35

Diarienumr: KS-2019/00470

Biosfäringivning**Beslut****Jämställdhetsutskottet beslutar att**

i samverkan med Länsstyrelsen samt landsbygdsutveckling på Umeå kommun genomföra en aktivitet med jämställdhetsfokus under biosfäringivningen den 17 augusti 2019.

Ärendebeskrivning

En aktivitetshelg planeras på Väven den 16- 17 augusti för att uppmärksamma att Vindelälvsdalen från fjäll till kust utnämns till biosfärområde, en prestigefull utmärkelse från UNESCO, där området i fråga lyfts fram som ett modellområde för hållbar utveckling. Det tänkta biosfärområdet Vindelälven-Juhtatdahka omfattar sex kommuner: Vindeln, Vännäs, Umeå, Lycksele, Sorsele och Arjeplog.

På Kvinnohistoriskt museum planeras ett seminarium med temat "Kvinnor längs Vindelälven". Detta för att belysa hur kvinnor historiskt brukat och använt älven, samt hur det ser ut idag vad gäller jämställdhetsarbetet efter metoo-uppropet #slutavverkat. Forskare från SLU, Luleå tekniska universitet samt en verksam renskötare från området kommer b.l.a. att föreläsa. Fotografen Elin Berge kommer ha en bildvisning över sitt fotoprojekt "Predators". Seminariet avslutas med ett panelsamtal med moderator Malin Rönnblom.

Aktiviteten medfinansieras med max 15 000 kr från jämställdhetsutskottet.

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson

Beslutet ska skickas till

Annika Myrén, Landsbygdsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 36

Diarienumr:

Uppdatering Jämställdhetskjutsen

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

I dagsläget har två ansökningar blivit beviljade.

- Stora skjutsen – USS Simmarkroppar – kroppsideal och hälsa bland unga simmare
- Lilla skjutsen – UCGS Genusmaraton – en dag om genusforskning vid Umeå universitet

Dessutom har en ny ansökan inkommit. Gunilla Samberg för projektet KjortKjol som är ett feministiskt projekt om rätten till sin egen kropp som riktar sig mot tjejer 14-17 år och innefattar dokumentär och workshops. Planerat i samband med utställningen SomKropp i Väven.

Beredningsansvarig

Linda Gustafsson

§ 37

Diariennr:

Återkoppling ansökan Vinnova

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Inlämnad ansökan till Vinnova fick avslag. Maktlabb som planerades som en förstudie över 8 månader och skulle vara en vidareutveckling av de könade landskapet-metoden med fokus på klimat.

Beredningsansvarig

Linda Gustafsson

§ 38

Diariernr:

Återkoppling utbildningsdag i våldsprevention

Beslut

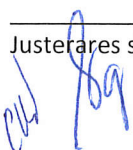
Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Ett liv fritt från våld: En dag om våldsprevention utifrån ett livscykelperspektiv. Deltagande från jämställdhetsutskottet: Charlotta Vesterlund (S), Ulrik Berg (M) och från tjänstemannaorganisationen Annika Dalén. Tre olika spår förskola samt mellan, högstadie och gymnasieskola samt äldreomsorg.

Beredningsansvarig

Annika Dalén

§ 39

Diariernr:

Återkoppling firande 100 år av rösträtt

Beslut

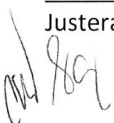
Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

22 maj genomfördes rösträttsfirande med ett antal 100-åringar och 18-åringar. Inbjudningar hade gått ut till cirka 60 kvinnor födda 1919-1921 och 413 tjejer som fyller 18 i år. Även inbjudan till allmänheten. Firande med fika och föreläsning.

Beredningsansvarig

Linda Gustafsson

§ 40

Diariennr:

Återkoppling utbildningsdag prostitution

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Utbildningsdag riktad mot hotell och taxiföretag. Cirka 40 deltagare på utbildningen. Har genomförts 2 träffar. 13 hotell och taxiföretag har deltagit.

Föreläsare:

- Tomas Nyberg, polisinspektör inriktad på prostitution
- Eva Norlin, regionkoordinator mot prostitution och människohandel på Länsstyrelsen Västerbotten
- Malin Roux Johansson, verksamhetschef på RealStars
-

Diskussion kring varningssignaler på att prostitution och människohandel förekommer, hur de kan agera vid misstanke samt början på att ta fram rutiner och checklistor för sina verksamheter.

Beredningsansvarig

Annika Dalén

§ 41

Diariernr:

Uppdatering utbildning politiker

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Politikerutbildning om jämställdhet planeras att genomföras vid något kommunfullmäktige under hösten.

Beredningsansvarig

Annika Dalén

